

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Ob quas caussas honor indignis non sit dandus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Sellâ in cursu Struma Nonius sedet.

Ego nolo Consul esse.

nolunt enim mentes generosæ faeces contaminatos tangere; aut id præstare, quod videntur ineptissimi quique præstare posse. Itaque honores indignis collati & ipsi putiscunt, & eos, quibus conferuntur, ludibrio exponunt; sunt enim velut lucerna admodum vestimenta maculatæ, quæ non tam vestem illuminat, quàm maculas detegit. Lapidem pretiosum proijcere in aceruum & congeriem rudium saxorum, est non illa ornare, sed proprium pretium perdere; ita honores indignis tribuere, est illos deformare, ipsosque honores dehonestare; immò & ipsos indignos in exitium promoveri, non secus, ac si quis fundam lapidem in altum eiciat; quò eum altius impellit, eò altius cadit. Enimvero haud rarò seipsum laudat, quisquis indignum honorat. *Libertas*, inquit S. Ambrosius *sapienti, non insipienti conuenit, quoniam (iuxta versionem septuaginta) qui deligat lapidem in fundibulo, similis est ei, qui dat insipienti claritatem, se ipsum vulnerat, atque sibi potius cum intorquet iaculum, affert periculum. Deinde sicut tormento acerbatur & geminatur malum saxi ruina, sic insipientis in libertate ruina vehementior est. Nostra tamen versio est: Sicut qui mittit lapidem in aceruum Mercurij, sic qui tribuit insipienti honorem.*

S. Ambrosius
ep. 7. ad Simplicianum.

H.

Veteres Mercurium suum pedibus & brachijs truncum formare solebant; hinc homines inutiles, stolidos, mente captos, & rerum imperitos ligneos Mercurios vulgò appellabant: at in

Iuven. sat. 9.

Nil nisi Cecropides, truncoq; simillimus Herma.

Nullo quippe alio vincis discrimine, quàm quòd

illi marmoreum caput est, tua visus imago.

Itaque qui bardum hominem honore afficit, similis est illi, qui aliquod Mercurij simulachrum vndequaue truncum reueretur. Et sunt profectò quidam idolo magis trunci; quos proinde honorare, est colere idolum, quod qui faciunt, in saxis seminant, nec rarò & ipsi stultescunt. Ut quid enim magistratum, regnum, imperium, exercitum, vaxordi, imperito, stupido committunt? Naufragij causa est, qui nauem puero regendam concedidit. Insipiens autem est, & plus quàm puer etiam qui improbus est, aut ad officium aliquod ineptus, illudque appetit. Fit tamen plerumque;

VL

vt quantò quisque est ineptior indigniorq; ad aliquam dignitatem, tantò se ipsum aptiorem dignioremq; arbitretur. Vt igitur non oportet titillare eum, qui natura procliuus est ad risum, sic non oportet laudare illum, qui gloriæ suapte sponte est appetentior. *Qui cum sit indignus, dignum se magno putat, inflatus est, ait Aristoteles.* Minuendus, non augendus est inflatus tumor. *Rhegium Italia tyrannus Syracusanorum Dionysius solo aquauit, commotus, vt refert Strabo, quòd cum ex ea ciuitate puellam in matrimonium pessisset, Regini lictores filiam ei obtulerint.* Quid isti merentur, qui rudes, bardi, stolidi, & stolones, & vix digni sunt, vt lictores fiant, tamen fieri consules volunt, aut in alijs muneribus Rerumpublicarum euersores, non conseruatores? Multæ itaque causæ sunt, ob quas honor vel negetur, vel auferatur ab indignis, quarum vel hæc prima sufficit. Itaque 1. hoc ipso, quia indigni sunt, ægrè ferre non possunt, si honorem non capiant, quem non merentur. Quid porco balsamum? quid crocomagma vpuræ? 2. *Quid querunt vanitatem & diligunt mendacium?* Non excellunt, neque virtute, neque arte, & volunt dici Excellentes? sunt flagitiosi, & cupiunt à virtute laudari? sunt indocti, & ambiunt titulum eruditionis? *Fridericus II. Imp. à Veronensibus indignè acceptus, iniecto igne, vrbem incendio deformauit, studiumque illinc generale Patavium transtulit.* A talibus candidatis auferendus esset titulus Doctoris, non autem illis conferendus. 3. Hoc titulo honor vilescit; quid enim magni est, quod apud indignos, & vilissimos reperitur? *Memorat Ægidius Corrozetus, Bertrandum Gequinatem Magistrum equitum, sub Carolo V. Gallorum rege, morem introduxisse, vt quicumque nobilitate, & conditione sua aliquid indignum commisisset, in publico conuiuio, delectoris causa, mappa coram illo præcideretur, & hoc ipso indignus coniectu nobilium iudicaretur.* Tantò igitur plaris fiebat inter nobiles assidere, quantò pluribus constabat, indignum nullum admitti. 4. Vt honor bonos iuuat, ad multa bona promouenda; ita malis, tamquam furiosis, arma ministrat, ad exercendam, & promouendam impietatem. Quis enim tyrannidem exerceret, si non esset in folio, aut potentia emineret? 5. Iniustum est, honorare indignos; iustum, malis honorem negare, immò etiam auferre,

Strabo lib: 6

Psal. 43. 2

Ægid. Corrozet. de di&is & factis memo.

Matth. 13. 12.

ferre, & in virum dignum transferre: *Qui enim habet, dabitur ei, & abundabit: qui autem non habet, & quod habet, auferetur ab eo.* Sic & Iudæis dictum est: *Auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus eius.* Nec regnum, sed etiam honor ab illis ablati sunt, postquam Messiam suum tanta ignominia affecerunt. Qua de causa, ut scribit Paulus Diaconus, *exclusi sunt olim Iudæi ab omnibus dignitatibus, honoribus, functionibus, & congressibus Christianorum: fuitque lege vetitum, ne quis Christianus munera à Iudæis acciperet. Ad alloquium etiam Pontificum numquam sunt admitti, neque concessum, ut in scamnis sederent, sed in pavimento merces suas exponere cogebantur. Si quis etiam Christianum laderet, aut religionem violaret, gravissime puniebatur.* 6. Sic in viam reducuntur, ut cupiant facere honoranda, qui nihil honore dignum præstiterunt, & tamen sunt honoris appetentes. 7. Honoribus indigni saepe multas alias habent causas suæ damnationis, fortè igitur magis peccarent, maioremque mererentur damnationem, si peccarent cum autoritate. *Discant ergo fideles, ait ille, culmina reuereri, & nequaquam cathedras impudenter ascendant: quia quanto gradus altior, tanto casus grauior.* Hi tales ipsum DEVM non honorant, qui igitur fronte volunt à Deo honorari? Si mica salis in eiusmodi præsentatore esset, diceret: *Vnde possum gloriari? aut appeto reputari?*

Thom. Cantipr. lib. 1. Apam. c. 20. § 7.

Thom. de Kemp lib. 3. de imit. c. 40.

Numquid de nihilo? & hoc vanissimum est. Verè inanis gloria, mala pestis, vanitas maxima: quia à vera trahit gloria, & caelesti spoliat gratia. Dum enim homo complacet sibi, displicet tibi: dum inibat laudem humanis, priuatur veris virtutibus.

III.

At, licet perspicuum sit cur indignis honor nec debeat, nec relinquatur, nonnè multi indole, arte, ingenio, scientijs, adde & virtutibus præstantes passim negliguntur, & latent inter obscuros, qui clauo, sceptro, regno digni essent? Est ita, sed id non fit sine Numine, neque sine singulari prouidentia ac beneuolentia diuina. Primùm cui se se obligauit Deus, ut eum debeat, in terris facere honoratum? *In magna domo non solum sunt vasa aurea, & argentea, sed & lignea, & fictilia: quædam quidem in honorem, quædam autem in contumeliam.* Facit figulus ex limo quod vult, & Deo non liceat hunc regem facere, illum ad gregem destinare? Deinde, saepe, quos maximè amat DEVS, in terris minimè honorat, immò facit